

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

RUTA Namia
2 d. Dylewska

AL

| 1926 - 2 |

3653/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — RUTA Marie

2d Dylewske

3653/WSK

I/1. Relacja ✓ k. 8, s. 1-10

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora ✓ k. 13, s. 1-15

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografii w ksero pkt I/1 s. 10, I/2 s. 15

I In Relacja

- Życiorys własny, [b.d.], rkps, kopia, k. 1, s. 1.
- Relacja własna, [b.d.], rkps, oryg., k. 1, s. 2-3.
Przystanie do fundacji w 2006 r.
- Relacja własna, [b.d.], rkps, oryg., k. 2, s. 4-7
- Biogram oprac. przez E. Zawacką i J. Kowup, Toruń 2006, mps, kopia,
k. 2, s. 8-9 z notatkami E. Zawackiej, rkps, oryg.
- Biogram oprac. przez M. Sulejā i W. Misztala, 2007, mps, kopia, k. 2,
s. 10-11 z notatkami E. Zawackiej, rkps, oryg.

Wyższe

Urodziłam się dn. 4/V. 1926 r. w Chomsku pow. Lubliński woj. Południowe. Ojciec mój był magistrem farmacji. Od siedmiu lat życia uczestniczyłam w pracy w szkole powszechnej w Lubieszowie pow. Lubliński, która skończyłam z tytułem matury w szkole powszechnej w 1939 r. przed wojną, jako niemiecka. Z przyjęciem władzy sowieckiej uczestniczyłam do szkoły średniej k.r. „Kierieckiej” w której uczęszczałam przez dwa lata. Na czas wojny prowadziłam niemiecką pracę w aptece w charakterze i pomocy jeden rok. W roku 1943 dn. 9/XI. w Lubieszowie babowej pomordowała rodziców. Uczestniczyłam w ich pogrzebie do życia. Jeden miesiąc mieszkałam w domu Babandzere pow. Lubliński. Dnia 2. I. 1944 r. uczestniczyłam do partyzantki brygady im. „M. Wasiliewskiej” w lasach leśniczki pow. Lubliński woj. Południowe, w której byłam do czasu rozformowania do dnia 2/VIII 1944 r. Dnia 11/XII - 1944 r. uczestniczyłam do pracy w Sowietowej Komendzie Dzielni Kierieckiej w Chomsku w charakterze biurodyktantki z tym pracowałam do dn. 30/VIII 1945 r. Po uwolnieniu się z pracy uczestniczyłam w pracy.

Stania Pruta

Stania Rute z d. Dylewska

Miałam 14 lat, brat mój Stefan 16 lat, siostra Gofefer 12 lat.
Dzięki wychowaniu nas w duchu patriotycznym, bohaterstwa i odwagi
moim matkami było być udział w walce o wolność.
8 listopada 1943a banda ukraińska LPA zamordowała moich rodziców
9 stycznia 1944a zostałam przyjęta w szeregi Brygady AK Wasiłewskiej
w której służył mój brat był odważnym i wytrwałym za odwagę
i męstwo Bogdan czynny udział w akcjach dewersyjnych na liniach
kolejowych na Wólce i Palesiu jako sanitariuszka. W kwietniu po
przebieżeniu Bugu i drugą wiosną do lasów Gornostajki przybyliśmy
na wyznaczone miejsce. W gęstym lesie i w nocy wybudowaliśmy szary
M między innymi otworzyliśmy korytarz który nosiło się na noc. W czerwcu
zaczęło się przegrupowanie oddziałów partyzanckich. Dnia 14 czerwca 1944a
w miejscowości w sąsiedztwie niedźwiedzich oddziałów partyzanckich
z dobrze uzbrojonym i o wiele silniejszym wrogiem. Wrogi odparł
nas i ruszył do statku. Wypoczął się przed nami pole na całej lini
wzięła trawna ogień, wstrząsała się odgłosy rozrywających się minowych
poisłano samą samolotów. Dni kilka i w nocy przy których byłam
cały czas. Sam zostałam ranna 11 Darywalska w pierwszej chwili ogarnął
mnie przerażenie strach który szybko minął. Pod ostrym nocy wysłi-
-śmy z odrażeniem całym kapłanem i rannymi. Wzrost się mój
który trwał osiem dni poieszaliśmy za samoloty nabiorą ich do szpitala
ale coraz same były wyznaczone miejsce do lądowania samolotów.
D. później coraz bardziej się zaciszył 22 czerwca był piękny czerwony
dzień szliśmy przez małe wzgórza białym lasu. Wstrząsanie
maszeru strzelac memy, w szeregach naszych powstała panika
z zamieszaniem. Chłopczy szybko się pozbierali i stanęli do walki.
Został ranny Stefan którym rannym opatrunkami, był w szoku
prosił o odprawienie na tył. Wszliśmy w las nie było milogo
podobiałam dalej nabieraliśmy w korytarzach siedzących dwóch noszących
partyzanckich z naszej brygady. Kapitałami ich gdzie jest strach.
nie nie wiedzieli, poszliśmy dalej stali nasze mamy na jednym

była matka H. Domywańska prosiła mnie żebym pomogła jej
 zakłonić życie ja nie mogłam ^{to} ~~tego~~ zrobić i nie mogłam jej pomóc
 byłam bezradna, dlatego nie było mi wem gdzie posied.
 Słom dalej ale nie było miłego slyehai było strachy z jednej to
 z drugiej strony, słom dalej niespodziewanie z lasu wyszła
 grupa partyzantów prowadził ich doświadczony partyzant rozjawnia
 nie pozwolił mi iść dalej, chwile zastanowił się i zaczął nas
 prowadzić. Doszliśmy do drogi, która przecinała las, byliśmy w sąsiedztwie
 bogatym lasu na szczytach drogi leżała żona dowódcy i batalionu
 Kudakajowa. Ona trzymała pistolet której leżała także sanitarna
 z naszego szeregu wybiegł Wasia chwycił torbę i pistolet, ona nie zżyła
 chwycił to prowadzący, krzyknął żeby uciec, ledwo zdążył dobiec
 z przeciwnej strony seria z automatów przeleciała nad naszymi
 głowami. Dochylimy się i nagle wbiegliśmy w las.
 Szukał nam kotarymacie się z kłosem, było to nie wysokie sosnowy las.
 Siedzieliśmy z granatem albo z pistoletem w rękach, kilka godzin
 może tylko godzinę czasu nie było. Były to kłosek, bardzo, bardzo
 długie godziny pełne gory i strachem w naszym najgorszym napięciu martwożył
 czekając na śmierć. Wierzyli chodzili kłosek, było nas bardzo wystraszony
 było slyehai każde jak słowo, marzenie, notkary. So było
 przeważnie okropne czekanie na śmierć. Gdy las ogarnięta ciemnością
 i ciszą wyprowadził nas z okropnie nie trafiłszy na żadną
 przeszkodę. So kilkunastu nas wzięto pod zniszczy do nielki
 chłopcy poszli po chleb, ale każdego wyposażyła jedna kromka
 Wasia oddał mi swoje kromki, chleba ja nie chciałam
 od niego wziąć, wszyscy byliśmy bardzo głodni, lecz on
 stanowczo i uparcie nalegał. Ruszyliśmy w dalszą drogę
 żeby zabrać się i wystraszony do domu.

Wasia Binta

Ehly

Tatus mój pochodzi z Wermienia Podolskiego urodził się w 1870m. studia ukończył w Lwowie z tytułem magistra farmacji, w czasie rewolucji wyjechał do Polski. Mamusia z domu Jakowicka urodziła się 1890r w Ornoku w czasie rewolucji, mąż zginął na froncie dwoje dzieci zmarło na dyfteryt, mamusia nastąpiła do wojska jako sanitariuszka (utrzymywała szpital, pielęgniarska) Poznała się w szpitalu, długi czas za mąż wyszła mamusia za Józefa Dylewskiego. Mieszkała w Homsku, Baranowiecach i Lubieszowie tam tatus otworzył własną aptekę, pomagał i leczył biednych, bardzo ładnie malował. Wyjechał nas w kierunku polnocnym.

Ja urodziłam się w 1926r. tatus miał lat 56 mamusia 36 lat. w 1927r. urodził się brat Stefan, w roku 1931 urodziła się siostra Józefa. 1933r. zaczęłam chodzić do szkoły podstawowej w Lubieszowie, byłam katechetką. W 1938r. zdałam egzamin do gimnazjum w Białymstoku. Wybuchła wojna. W czasie okupacji niemieckiej chodziłam do szkoły, t.j. dziesięciolatki, wszystkie dzieci do szkoły chodzić musiały. Fotelkę umiałam, nas mieli wywieźć na Sybir, lecz nie zdążyli, bo w 1941m. wybuchła wojna. W czasie okupacji niemieckiej tatus zaczął pracować w swojej aptece ja pracowałam razem z tatusiem jako pomocnica gdybym nie miała pracy wywieźliby mnie do Niemiec na roboty. 1943r. Niemcy w nocy opuścili Lubieszów. Zamiast weszli partyzanci, byli parę tygodni, a nas zamieszkał jeden z partyzantów. Był przystojny chłopcem Andrieuszko Worobiew rodem z Syberii kupił za namiśmy się wziął mnie zabrał do celu, jeździł konno, grał w szachy. Partyzanci walczyli z bandą ukraińską która chciała przejść miasto, zginęło kilku partyzantów miasto nie oddali. Po odejściu partyzantów 1943r. z rodzicami

do miejsca weszła banda niemiecka, gdy wchodził na nasze podwórko w tym momencie łatus parędziesiąt, dzieci schowując się na strychu nie wiadomo co oni chcą" brat mój był już w partyzantce. Namusia przychodziła do nas kilka razy przynosiła nam, kożuch, chleb i sose, przeprowadziła nas ze strychu domu na strych kominki, była bardzo zdenerwowana na nasze prośby żeby z nami została odpowiedziała „ojca samego zostawić nie mogę!” (kazała rodzicom pokażać lekarstwa) Siedzieliśmy do wieczora gdy weszliśmy ogarnęli nas strach, na zachodzie niebo rozjaśniała luna polski się dom w którym byli zebnami i zamkami polacy. Śred namni był nasz dom ciemny tajemniczy pełen groz z potawieranymi oknami. Poszliśmy do koleżanki siostry Galki byli to białorusini. Przyjęli nas serdecznie i schowali na strychu. Wstępnego dnia dowiedzieliśmy się że rodziców naszych zastrzelili w piwnicy był to obca nas szkoła, że parę dni partyzanci z oddz. „Kłosewski” przyjechali zebrali wszystkich pokalców, którzy zostali żywi i wywieźli. Was zawieźli do kol. Batandyere mieszkaliśmy u starszych par, całymi dniami robiliśmy na drutach rekawierki i szampetki dla partyzantów. Na miesiąc przyjechał po nas Łosiek Stajczerycki z bogaty im. W. Wasiliewskiej i zabrał zawiózł nas do obozu cywilnego który był w rejonie Lukieszowa w lesie. Mieszkaliśmy w ziemiankach. Kilka razy przyjeżdżał do mnie Andriusz namawiał żebym pojechała z nim do Białzi ja nie zgodziłam się nie mogłam opuścić ojczyzny. Jedynym moim marzeniem było wstąpić w szeregi partyzantki: walerye, bronie coś robie dla ojczyzny którą bardzo kocham i nigdy dla nikogo i niczego nie opuściłabym tak postąpiłam mające lat 17 i dzisiaj postąpiłabym tak samo.

Dnia 2 I 1944r. zostałam przyjęta w szeregi Brygady im. "W. Wasilewskiej" w której był mój brat Stefan, chodziłam z grupą partyzantów wysadzać pociągi jako sanitariuszka. 1944r. w czasie prawdziwej, polskiej zimy zaczął się marsz do Bruhu był siweżyty mroz, zawięże noez marsz w dzień odpoezymelz. ~~Wozel~~ Kłierae swoje zimne dyfus, kłidku partyzantów było nannych. 1944r. w kwietniu noez przepłynelismy Bruh, po drugim marszu došliemy do lasów jannoweluch. 1944r. 14 ererwea bratem ndziat w bitwie nad Branwic 1944r. 22 ererwea bratam ndziat w bitwie koło Ganecku Koscielnego. Po wyjściu z okrązenia zblizalismy się do wnaneronego miejsca zebly znouni zebrae się i wytrnawe do Koiwa.

Doktor był wnoie na wschoal, došliemy do Chetma - Lub. Po rozformowaniu bryg im. "W. Wasilewskiej" zostałam weidona w szeregi Milicji Obywatelskiej, ja zostałam w Chetmie w MO pracowałam w biurze jako sekretarka, brat Stefan został przyobie-
-lony do Głubieszowa 1944r. banda ukraińska kamondowata dziesieiu miliejanów między nimi był mój brat.

W MO pracował kierowca Zuta Bolestaw przystojny miły, karkochatam się z wzajemnozeik. 1945r. zwolnilismy się z M.O. wyjechalismy do Goleńska tam się nie wlozyło, wracilismy do Chetma 1945r. wyzłam zamazi. Mzi mój jest radiotechniczne obecnie jest na emerydurze powiermie chony.

Mamy dwoje dzieci: córke Barbarę nr. 1946 wykształcenie średnie pracowała w biurze telekomunikacji obecnie jest na rencie. Syn Adam nr. 1944r. wykształcenie podstawowe jest bezrobotny. Po zwolnieniu się z M.O. zajmowałam się wychowaniem dzieci, od 1961r. zacząłam pracować w Miejskiej

II/1/7

Handlu Detaliernym w sklepach różnej branży jako
sprzedawca, kierownik sklepu pracowałam do czasu przej-
-ścia na emeryturę. 1985 r. Do pracy zmusiły mnie warunki
materiałne, żeby dostać tę pracę musiałam się zapisać
do PZPR (w tej partii była duża ilość emerytów)
Ustanowiłam: średnią szkołę zawodową.

Moim odznaczenia:

Oznaczenie Gromadzką

Bronzowy Medal Zasłużonym na Polu Chwały
Wojny Walecznych.

Na stopnie wojskowe nie byłam mianowana.

PS. Ja uważam, że na takie odznaczenia nie zasłużyłam.
mnie to bardzo żaluje.

Janina Anita Dylewska

D.K.W. 228
Biogram oprac. przez E2 i D.W. do got. 26.06
"Stawimie UK kobiet"
1 Kom. D.K.W.
1/1/8

RUTA Maria z d. DYLEWSKA (ur. 1926), harcerka, od stycznia 1944 sanitariuszka w akcjach dywersji kolejowej Brygady AL im. W. Wasilewskiej na Wołyniu i Polesiu, od sierpnia 1944 do sierpnia 1945 sekretarka w Komendzie MO w Chełmie; po wojnie pracowniczka w przemyśle spożywczym

Maria Dylewska urodziła się 7 IV 1926 w Chomsku, pow. Drohiczyn woj. poleskie w rodzinie mgr farmacji Józefa Dylewskiego i Marii z d. Jakowickiej. Miała dwoje młodszego rodzeństwa: brata Stefana (ur. 1927) i siostrę Józefę (ur. 1931). Z Chomska rodzina przeprowadziła się do Baranowicz a następnie do Lubieszowa, pow. Kamień Koszyrski, gdzie ojciec Marii otworzył własną aptekę. Maria należąc do harcerstwa ukończyła w Lubieszowie w 1939 sześć klas szkoły powszechnej i zdała egzamin do gimnazjum w Pińsku.

W czasie okupacji sowieckiej uczęszczała w Lubieszowie do tzw. „dziesięciolatki”, a po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej rozpoczęła pracę jako uczennica aptekarską u ojca - dzięki czemu uniknęła wywózki na roboty do Niemiec. W 1943, kiedy Niemcy opuścili Lubieszów, wkroczyli tam na kilka tygodni partyzanci radzieccy, a jeden z nich zamieszkał w domu Marii. W tym czasie partyzanci stoczyli bitwę z usiłującą zająć miasto partyzantką ukraińską, która dnia 9 XI 1943, po wycofaniu się partyzantów radzieckich, wkroczyła do miasta. Wówczas rodzice Marii zostali zastrzeleni w piwnicy ich domu, a Maria wraz z siostrą przez parę dni ukrywała się u białoruskiej rodziny, a następnie wraz z pozostałymi przy życiu Polakami została przewieziona przez partyzantów AL z Oddziału „Kościuszki” do Kolonii Bałandycze, skąd z kolei zostały przewiezione do lasu w rejonie Lubieszowa, do cywilnego obozu przy Brygadzie AL im. Wandy Wasilewskiej. Dnia 2 I 1944 została przyjęta w szeregi tej brygady, w której służył także jej brat. Do połowy lutego 1944 brygada nie prowadziła działań bojowych, zajmowała się jedynie szkoleniem bojowym. Od drugiej połowy lutego 1944, Maria jako sanitariuszka, brała czynny udział w akcjach dywersyjnych brygady na liniach kolejowych na Wołyniu i Polesiu. Po przekroczeniu przez brygadę Bugu i długim marszu do lasów Janowskich, Maria uczestniczyła 12 V 1944 w bitwie między Syrami i Amelinem, 14 czerwca w największej bitwie partyzanckiej nad Branwią w rejonie Porytowego Wzgórza, 22 czerwca w bitwie koło Górecka Kościelnego a 2 lipca w zdobywaniu Janowa Lubelskiego. We wniosku o odznaczenie jej KW tak napisano: *Była b. dzielną i ofiarną sanitariuszką. Z obowiązków swoich wywiązywała się wzorowo. Bohatersko niosła pomoc rannym partyzantom w najcięższych chwilach walki.* Brygada na początku sierpnia 1944 została rozformowana i wcielona do Komendy Milicji Obywatelskiej w

I/1/9

Chełmie, gdzie Maria pracowała w charakterze sekretarki do 1 VIII 1945. Według zaświadczenia z Komendy Wojewódzkiej MO w Lublinie z 1976: *W czasie służby w organach MO brała czynny udział w walkach z reakcyjnymi bandami.*

Maria Ruta Uchwałą Rady Państwa Nr 0/658 z 12 VI 1974 *Za zasługi w walce z hitlerowskim najeźdźcą* została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. Odznaczona także KW (1945), Brązowym Medalem „Zasłużonym na Polu Chwały” (1946) i Odznaką Grunwaldu (1946).

Po zwolnieniu ze służby w MO wyjechała z Bolesławem Rutą, swoim przyszłym mężem, do Gdańska, wrócili jednak wkrótce do Chełma i w drugiej połowie 1945 zawarli związek małżeński. Maria nie pracowała zawodowo zajmując się wychowywaniem dwójki dzieci. Od lutego 1946 należała do ZUWoNiD. Ukończyła szkołę średnią i w kwietniu 1959, zapisawszy się do PZPR, podjęła pracę w Spółdzielni Pracy Przemysłu Spożywczego „Wyzwolenie” w Chełmie. Do czasu przejścia na emeryturę w 1985 pracowała w sklepach różnej branży kolejno jako sprzedawca, awansując na kierowniczkę. Żyje i mieszka w Chełmie.

Ojciec Marii, Józef Dylewski (1870-1943), mgr farmacji, właściciel apteki. Matka Maria (1890-1943), pielęgniarka, w czasie I wojny sanitariuszka WP, tam poznała drugiego męża. Brat Stefan (1927-1944), partyzant Brygady AL im. W. Wasilewskiej, po rozformowaniu przydzielony do Komendy MO Hrubieszów, zginął zamordowany przez Ukraińców wraz z 9 innymi milicjantami. Mąż Marii, Bolesław Ruta, kierowca w Komendzie MO w Chełmie, zwolnił się z pracy w sierpniu 1945, potem pracował jako radiotechnik. Córka Barbara (ur. 1946), pracowniczka telekomunikacji, obecnie na rencie. Syn Adam (ur. 1947), wykształcenie podstawowe, bezrobotny?.

APAK, T. 3653/WSK; AUdsKiOR, ao. sygn. 287.707, Relacja Marii Ruty z 5 VII 2001; BKiO KPRP, Im. spis VM PRL 2, s. 278, poz. 2299; Kancelaria Prezydenta RP, Wniosek o nadanie orderu M. Ruta;

Epitafium, s. 3; Świerczyński J., *Polski Sztab Partyzancki. Zarys Rozwoju i działalności*, WPH 1963, nr 1, s. 72-73; Wesołowski, *PRL. Kaw. VM...*, s. 75;

NW 2299
opisany przez ??
AL

Dylewska
do kpininy z ardem
przy kuro melajij

Maria RUTA z d. DYLEWSKA

Urodziła się 7 kwietnia 1926r. w Chomsku, pow. Drohiczyn woj. poleskie jako córka Józefa i Marii z d. Jakowickiej.

Ojciec był magistrem farmacji. Z Chomska wraz z całą rodziną przeprowadził się do Baranowicz a następnie do Lubieszowa w pow. Kamień Koszyrski. W Lubieszowie otworzył własną aptekę. Leczył i pomagał biednym. Matka zajmowała się domem i wychowaniem dzieci.

Maria miała dwoje rodzeństwa. Brata Stefana ur. w 1927r. i siostrę Józefę ur. w 1931r.

W 1939r., przed wybuchem wojny, ukończyła sześć klas szkoły powszechnej w Lubieszowie i zdała egzamin do gimnazjum w Pińsku. Należała do harcerstwa. W czasie okupacji sowieckiej uczęszczała do tzw. „dziesięciolatki”. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej, w drugiej połowie 1942r. rozpoczęła pracę jako uczennica u ojca w aptecce. W ten sposób uniknęła wywózki na roboty do Niemiec.

9 października 1943r. banda ukraińska rozstrzelała w piwnicy ich domu rodziców. Wraz z siostrą, przez parę dni, ukrywała się u białoruskiej rodziny, a następnie wraz z pozostałymi przy życiu Polakami zostały przewiezione przez partyzantów z oddziału „Kościuszki” do Kolonii Bałandycze. Kwaterując tam u dwóch starszych kobiet od rana do wieczora robiły na drutach rękawice i skarpety dla partyzantów. Jej brat był już w partyzantce. W listopadzie 1943r. zostały przewiezione do lasu w rejonie Lubieszowa do cywilnego obozu przy Brygadzie AL im. W. Wasilewskiej.

W dniu 2 stycznia 1944r. została przyjęta w szeregi Brygady AL im. W. Wasilewskiej. W oddziale tym był również jej brat. Do połowy lutego 1944r. brygada

nie prowadziła działań bojowych, zajmowała się jedynie szkoleniem. Od drugiej połowy lutego 1944r., jako sanitariuszka, brała czynny udział w akcjach dywersyjnych brygady na liniach kolejowych na Wołyniu i Polesiu. Po przekroczeniu Bugu w kwietniu 1944r. i długim marszu do lasów Janowskich, 14 czerwca 1944r. brała udział w bitwie nad Branwią a 22 czerwca w bitwie koło Górecka Kościelnego.

Po rozformowaniu brygady na początku sierpnia 1944r. została wcielona do Komendy ~~do~~ Komendy Milicji Obywatelskiej w Chełmie. W komendzie pracowała od 14 sierpnia 1944r. do 1 sierpnia 1945r. w charakterze sekretarki. W czasie pracy w MO poznała przyszłego męża Bolesława Rutę, który w komendzie był kierowcą. Po zwolnieniu ze służby w MO oboje wyjechali do Gdańska. Tam się im jednak nie ułożyło. Wrócili do Chełma i w drugiej połowie 1945r. zawarli związek małżeński. Mają dwójkę dzieci. Córkę Barbarę ur. w 1946r. i syna Adama ur. w 1947r.

15 lutego 1946r. została przyjęta do Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację.

W 1945r. została odznaczona Krzyżem Walecznych, a w 1946r. Brązowym medalem „Zasłużonym na Polu Chwały” i Odznaką Grunwaldu.

Do kwietnia 1959r. zajmowała się domem i wychowaniem dzieci. 1 kwietnia 1959r. podjęła pracę w Spółdzielni Pracy Przemysłu Spożywczego „Wyzwolenie” w Chełmie. Do czasu przejścia na emeryturę w 1985r. pracowała w sklepach różnej branży kolejno jako sprzedawca a następnie kierownik. Po wojnie ukończyła średnią szkołę zawodową.

Uchwałą Rady Państwa Nr 0/658 z 12 czerwca 1974r. „Za zasługi w walce z hitlerowskim najeźdźcą” została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Mieszka w Chełmie.

Źródła:

AUdsKiOR, ao. syg. 287.707.

Relacja Marii Ruty z 5.07.2001r.

BKiO KPRP, Imienny spis odznaczonych Orderem Wojennym Virtuti Militari w latach 1960-1987, s. 278, poz. 2299.

Świerczyński J., Polski Sztab Partyzancki. Zarys Rozwoju i działalności. w: WPH, nr 1/1963, s. 72-73.

I/2 Dokumenty dotyczące osoby relatora

- Zaświadczenie wydane przez Polski Sztab Partyzancki nr 107, Chetm 1944, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 1. Wpłynęło do fundacji w 2006r.
- Deklaracje zgłoszenia członków Związku Męczenników Walki o Niepodległość i Demokrację, 1946, mps, rkps, kopia, k. 2, s. 2-3 oraz 2-gi egz.
- Odpis - zaświadczenie wydane przez Polski Sztab Partyzancki, Chetm 1946, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 4.
- Odpis - zaświadczenie wydane przez Radę Wojenną Armii Polskiej w ZSRR, 1944, mps, rkps, kopia - poświadczony notarialnie 1959, k. 1, s. 5.
- Kwestionariusz weryfikacyjny wraz z życiowym, 2 BOW: D Lublin 1959, mps, rkps, kopia, k. 3, s. 6-9. Wpłynęło do fundacji w 2007r.
- Wniosek o nadanie odznaczenia - Krzyż Walecznych, 1964, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 10-11. Przystąpił M. Sulej w 2006r.
- Legitymacja Krzyża Walecznych nr I - 69290, W-wa 1964, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 12. Wpłynęło do fundacji w 2006r.
- Legitymacja Krzyża Srebrnego Orderu Virtuti Militari, W-wa 1974, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 13. Wpłynęło do fundacji w 2006r.
- Zaświadczenie Komendy Wojew. MO, Lublin 1976, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 14.
- Dowód osobisty na nazwisko Ruta Maria wyd. przez Prezydenta miasta Chetm, 1978, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 15

POLSKI
SZTAB PARTYZANCKI

dnia 2. VIII roku 1944

Nr. 107

Zaświadczenie

Niniejszym zaświadcza się, że Stokowska Maria Józef

urodzony dnia roku 1926 brał udział w działaniach partyzanckich brygady

im. W. Wasilewskiej, od dnia 2. I roku 1944 do dnia 2. VIII

roku 1944.

Pomocnik szefa
wydziału personalnego
Polskiego sztabu partyzanckiego

(-) Kindzelski
porucznik

Powyzszy podpis stwierdzam
Rom. M. Ob. m. Chełma

Paczko ski
porucznik

Przysięga II. Dute 12 V 06 (p. 344/06)

DEKLARACJA ZGŁOSZENIA

członków Związku Uczestników Walki o Niepodległość i Demokrację

Zarządu Powiatowego w

1. Nazwisko i imię Parża Maria 220015
2. Stopień wojskowy sanitarka Pseudonim ✓
3. Obecny adres zamieszkania Chotom ul.
4. Gdzie obecnie pracuje i stanowisko przy domu
5. Data i miejsce urodzenia 4. IV. 1926 r. Chotomka pow. Dardziejewski woj. Poleskie
6. Imiona rodziców Yosef i Maria
7. Stan cywilny (kawal., żonaty i rok urodz. dzieci) małżeństwo z domu M. Dufarska
3. I. 1946 r.
8. Wykształcenie 2 kl. gimnazjum
9. Zawód Sanitarka Obecna funkcja przy domu
10. Narodowość Polska Przynależność Polska
11. Data i miejsce wstąpienia do organizacji i jakiej 2. I. 1944 r. Lesy Kiełmińskie
pow. Mławski woj. Poleskie, Brygada im. M. Wasilewskiej
12. Ewentualne przejście do innej organ.
13. Ostatnia funkcja w konspiracji sanitarka
14. Nazwisko dowódcy b. partyzantki lub komendanta rejonu, obwodu Szelest
Mikołaj Szremieniecki
- Czy był ranny, opisać szczegółowo nie.
16. Czy posiada majątek i jaki nie posiadamy
17. Deklarację Ideową znam i zobowiązuję się czynnie wprowadzać ją w życie.

Maria Parża

własnoręczny podpis

18. Opis działalności w walce z okupantem Chodziłam na dewercje
(wyładkowanie porażek), pielęgnowałam chorych i rannych
brałam czynny udział jako sanitarka w czasie obrotu.

19. Czy awansował i był odznaczony (podać kiedy, przez kogo i za jakie zasługi):

Medal Brązowy nadany przez Sztab Partyzancki
miejscem 145 z dnia 21/IV 1945r.

Janina Duda

własnoręczny podpis

20. Ewentualne uzupełnienie:

21. Adnotacje Zarządu Powiatowego Delegacja Zarządu na podstawie
rozstrzygnięcia zarządu powiatu z 11.10.1946 r.

22. Adnotacje Zarządu Wojewódzkiego Wy. roz. 28/15-1446

Przyjęty na członka decyz. Zarządu.

~~Nie przyjęty z powodu~~

z dnia 15.11.1946 r.

Podpis członków Zarządu:

- 1)
- 2)
- 3) _____

Podpisy wprowadzających:

- 1)
- 2)

Nr. ewidenc. wojew. *29/1835*

Nr. ewidenc. powiatu *70*

DEKLARACJA ZGŁOSZENIA

członków Związku Uczestników Walki o Niepodległość i Demokrację

Zarządu Powiatowego w *Chelmie*

Wojew. Lubelski
24/11/49

1. Nazwisko i imię *Bonta Maria*
2. Stopień wojskowy *sanitarka* Pseudonim *21500*
3. Obecny adres zamieszkania *Chelm ul.*
4. Gdzie obecnie pracuje i stanowisko *przy matce*
5. Data i miejsce urodzenia *4 IV 1926 Chelm pow. Lubelski woj. Lubelski*
6. Imiona rodziców *Józef i Maria*
7. Stan cywilny (kawal., żonaty i rok urodz. dzieci) *małżonka z domu M. Dylerska*
8. Wykształcenie *2. kl. gimnazjum*
9. Zawód *biuralistka* Obecna funkcja *przy matce*
10. Narodowość *Polska* Przynależność *Polska*
11. Data i miejsce wstąpienia do organizacji i jakiej *2. I. 1944 w Lesie Kozłowskim pow. Kamień Lubelski woj. Lubelski, Brygada im. M. Wasiłowskiej*
12. Ewentualne przejście do innej organ.
13. Ostatnia funkcja w konspiracji *sanitarka*
14. Nazwisko dowódcy b. partyzantki lub komendanta rejonu, obwodu *Szelest. i Mikołaj Wremieniński*
15. Czy był ranny, opisać szczegółowo *nie*
16. Czy posiada majątek i jaki *nie posiadam*
17. Deklarację Ideową znam i zobowiązuję się czynnie wprowadzać ją w życie.

Maria Bonta

własnoręczny podpis

18. Opis działalności w walce z okupantem *Chodziłam na dewerję (wygodzenie prężności), podziwowałam chorąży i carynych, brałam czynny udział jako sanitarka w czasie stras.*

Polski Sztab Partyzancki dnia 2.VIII.roku 1944 Nr.107 Zaświadczenie niniejszym zaświadcza się, że Delewska Maria Józef urodzona dnia roku 1926 brała udział w działaniach partyzanckich brygady im.W. Wasilewskiej, od dnia 2.I. roku 1944 do dnia 2.VIII roku 1944.Pomocnik szefa wydziału personalnego Polskiego sztabu partyzanckiego /-/ Kindzelski porucznik . Powyższy podpis stwierdzam kom.M.Ob. m. Chełma /-/ Paczkowski porucznik. /pieczęć okręga "Komenda Milicji Obywatelskiej na miasto i p Chełm"/.

Spr. Masz

na sygnale

Chełm, dnia 11.11.1946r

PREZYDENT MIASTA CHEŁMA

[Signature]
Stefan Turno
Wiceprezydent

waga: w 4. numeru od góry [illegible]
data, na "2.VIII."

3/215

Opis.

Rada Wojenna Armii Polskiej w ZSRR Jednostka Wojskowa Nr.13588 data 9.X.1944 Nr.0666 - Z a ś w i a d c z e n i e.-----
Obyw.D Y L E W S K A - M.przebywał w partyzanckim oddziale od dnia - 2.I.1944 r.do dnia 2.VIII.1944 r.i ubył z partyzanckiego oddziału w - związku z rozformowaniem.Szef Wydziału Personalnego /-/podpis nieczytelny /-/ Mjr.Jurcewicz.Pieczczę okrągłą z godłem państwa i napisem w otoku Jednostka Wojskowa Nr.13588.-----

Repertorium Nr 4312 /195 9

POSTĘPNE BIURO NOTYJALNE W CHEŁMIE

ul. Płocznicy 3

Dnia pierwszego grudnia
roku tyśiąc dziewięćset pięćdziesiątego dziewiątego
Poświadczam

LU-MO

Kwestionariusz weryfikacyjny

Proszę o przyjęcie mnie w poczet członków Związku. Zobowiązuję się przestrzegać Statut Związku i polecenia Władz Związku, być czynnym członkiem organizacji, uprowadzając w życie jej Deklarację Ideową.

1. Nazwisko Smuda Imię Stania pseudonim 4.07.92
Dla mężatek nazwisko panięskie Dylewska
2. Imiona rodziców Janeta, Stania
3. Data i miejsce urodzenia 7. IV - 1926 a
Stan cywilny mężatka zawód wykonywany W.S.P. wystac - pozostała
4. Wykształcenie niepełne średnie
5. Miejsce zamieszkania Chotom ul.
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko Sp. m. i. Darcy Dorem Spoz. "Wyzwolenie"
7. Przynależność polityczna
8. Stopień wojskowy: a) zweryfikowany

b) niezwyfikowany (przez kogo i kiedy nadany)

10. Przynależność do organizacji politycznych i ruchu rewolucyjno-wolnościowego do roku 1939:

- Nazwa organizacji
- Data, miejsce wstąpienia
- Przebieg działalności i zajmowane stanowisko oraz udział w walkach rewolucyjnych i wolnościowych 1905 - 1907, Rewolucji Październikowej, Powstania Wielkopolskiego, Powstań Śląskich, o Wolność Hiszpanii, antyfaszystowskich w latach 1933 - 1939, antyhitlerowskiego ruchu oporu

11. Przynależność do konspiracyjnych organizacji politycznych i wojskowych w kraju lub poza granicami, bądź w Polskich Siłach Zbrojnych w okresie II wojny światowej

- Nazwa organizacji (formacji) *Bratostwo im. M. W. Barilewskiej*

- Data i miejsce wstąpienia *2 I 1944 r. Lubieszów (Polonia)*

- Przebieg działalności, zajmowane stanowisko oraz udział w walkach partyzanckich, ochotniczo formowanych jednostek (Czerwoni Kosynierzy, Baony Robotnicze, Obróńcy Warszawy itp.) w szeregach W. P., w szeregach Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, w I i II Armii Odrodzonego Wojska Polskiego itp.

Wystąpił czynny udział w walkach partyzanckich na terytorium N. S. P. P. Do przejścia przez Niemcy w lasach Litgowyjskich i Jamowskich. Do zdobycia Jamowa - Lub. oddział nasz został rozformowany

12. Pobyt w obozach koncentracyjnych w okresie międzywojennym lub w okresie okupacji hitlerowskiej. Przyczyny aresztowania. Daty pobytu w więzieniu (obozie koncentracyjnym). Nr obozowe, okoliczności odzyskania wolności

13. Posiadane odznaczenia: kiedy i przez kogo nadane *Brązowy Medal Zasłużonym na Polu Chwały nadany dn. 11 IX 1946 r. przez P. M. P. w. z dn. 6 IX 1946 r.*

- zweryfikowane *Odznaka Gumnaldzka nadana 20 VII - 1946 r.*

- niezwyfikowane *rozkazem z dn. 22 VII 1945 r. w. a. r. m. g.*

Dowódca Wojska Polskiego

a gra Świadczenie, stwierdzający prawdziwość danych, dotyczących kandydata:

5/2/8

Nazwisko i imię

Miejsce zam.

Nazwisko i imię

Miejsce zam.

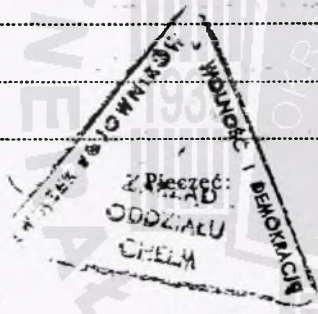
Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem: _____

....., dnia 19..... r.

- pis załączników: 1.
 2.
 3.
 4.
 5.

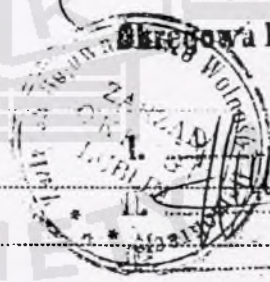
Orzeczenie Komisji Weryfikacyjnej Okręgu:

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

Podpisy:

Okręgowa Komisja Weryfikacyjna
w składzie

Orzeczenie Głównej Komisji Weryfikacyjnej:

Przyjęta Os. na członka Związku

lublin, dnia 20 XII 1958

Pieczęć:

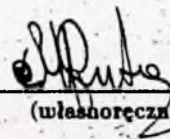
Podpisy:

Uwagi:

1939

Urodziłam się 10 IV - 1926 r. w Chornelku pow. Drohiczyn
w woj. poleskie. Od siedmiu lat uczęszczałam uczęszczałam
do szkoły podstawowej w Lubieszowie pow. Hanielowo-
Mazyrski, którą skończyłam w 1939 r.

Z przysięciem Akcji Radzieckiej uczęszczałam chodzić
do "dieszeiolatki" w której uczęszczałam się przez dwa
lata. Na czas okupacji niemieckiej podjęłam
uczestnictwo w charakterze uczestniczki. W roku 1943
dn. 9 XI w Lubieszowie pow. Hanielowo-Mazyrski bandy
ukraińskie zamordowały rodziców. Później mieszkam
mieszkałam w Motowni Bostandze. Dnia 2 V - 1944
uczestniczyłam w szeregu partyzancki im. M. M. Bielewskiej
M. M. Bielewskiej w czasie do czasu reformowania
do dnia 2 VII 1944 r. Z chwilą reformowania
partyzancki zostalam wcielona w szeregu Komendy
Sikorskiej Obronkowej w Chornelku. M. M. Bielewskiej
jako kierownika. Dnia 30 III 1945 r. zwołałam
się z pracy, z myślą wyjechać na ziemię
odwzajemnie. Leżąc po zawaleniu zwieszka matczynej
pozostalam w Chornelku Dnia 1 IV 1959 r. uczęszczałam
pracować w Sp. ni. Pracy Przemysłu Spożywczego
"Mazyrsk" w której pracuję do obecnej chwili.

(własnoręczny podpis)

Przysiężnik M. Sulej 17 VII 06 (2 Kancel. Prezyd. RP) / KW
Arch. E2 p 886/06

143/739 64
POUFNE

WNIOSEK O NADANIE ORDERU - ODZNACZENIA

~~Wirtuti Militari V kl~~

Krzyż Waleczny

(podać rodzaj, klasę, stopień orderu lub odznaczenia)

1 Dane ogólne

a) imię i nazwisko a) Maria R u t a
b) imiona rodziców b) Józef i Maria
c) nazwisko panieńskie c) Dylewska
(dla mężatek)
d) w przypadku zmiany d) nazwiska podać nazwisko rodowe

2 Miejsce urodzenia

Chomsk ZSRR
(wieś, miasto, powiat, województwo)

3 Data urodzenia

7.IV. 1926
dzień miesiąc rok

4 Miejsce zamieszkania

Chełm Lub., ul.

5 Miejsce pracy i stanowisko

przy mężu

(miejscowość)

(nazwa zakładu pracy)

(stanowisko)

6 Przynależność partyjna

bezp.
do 1939 r.

bezp.
w okresie okupacji

PZPR
po wyzwoleniu

7 Wykształcenie

podstawowe
ogólne

specjalne

8 Służba wojskowa (czy i kiedy odbywał służbę wojskową — podać ostatni stopień wojskowy)

nie służyła

9 Czy był karany sądownie po wyzwoleniu (jeżeli był karany — podać za co, kiedy i wymiar kary)

nie karana

10 Posiadane ordery, odznaczenia i odznaki

Braż. Medal Zasł. na Polu Chwały

(rodzaj, klasa, stopień i data nadania)

(za jakie zasługi)

11 płk Józef Krakowski, b.z-ca d-ty part. brygady AL im. W. Wasilewskiej, obecnie szef produkcji Zespołu "Kamera" w W-wie

(imię, nazwisko i stanowisko służbowe lub funkcja osoby odpowiedzialnej za ścisłość w/w danych personalnych)

Warszawa, kwietnia 19 4

(miejscowość i data)

(podpis)

12 Adnotacje Biura Odznaczeń Kancelarii Rady Państwa

Fig. 1
Odn. Braż. Medal Zasł. na Polu Chwały
Ustaw. Nr 6. IX. 46
N. 326/320/425, 9
B. 1. 6

1/2/11

13) Uzasadnienie wniosku (konkretne opisanie zasług, uzasadniających nadanie orderu lub odznaczenia, ze wskazaniem stażu pracy lub działalności oraz krótką charakterystyką postawy społecznej).

Była sanitariuszką w Brygadzie AL im. W. Wasilewskiej w czasie od 11.1.44 do dnia 2.8.1944 r.

Brała udział w czterech walkach z Niemcami : 12.V.44 między Syrami i Ame linem, 14.VI.44 w największej bitwie partyzanckiej w rejonie Porytowego Wzgórza w lasach janowskich, 22.VI.1944 pod Góreckim Kościelnym, 2.VII.1944 r. zdobycie Janowa Lub.

Brała udział w wysadzeniu dwóch pociągów niemieckich na Lubelszczyźnie: 20.4.44 pod stł kol. Minkowice, 20.4.1944 pod st.kol. Świdnik.

Była b.dzielną i ofiarną sanitariuszką. Z obowiązków swoich wywiązywała się wzorowo. Bohatersko niosła pomoc rannym partyzantom w najcięższych chwilach walki.

Po wyzwoleniu pełniła służbę w szeregach M.O. w Chełmie.

B. dowódca batalionu

B. szef zastępu Brygady

D. z-ca d-ty Brygady
d/s pol.-nych.

/por. Jan Bulwicki/

/mjr. S. [signature]

/plk. Józef Krakowski/

14) Jednostka sporządzająca wniosek

(nazwa jednostki organizacyjnej)

(miejsowość i data)

(stanowisko służbowe lub funkcja)

(podpis)

15) Opinia zakładowej organizacji politycznej i związkowej (jeżeli przedstawienie wniosku następuje z inicjatywy zakładu pracy)

(miejsowość i data)

(podpisy i funkcje organizacyjne)

16) Nadrzędna jednostka opiniująca

(nazwa jednostki organizacyjnej)

(miejsowość i data)

(stanowisko służbowe lub funkcja)

(podpis)

17) Opinia Komisji Odznaczeń Państwowych

22. VI 69
(miejsowość i data)

[signature]
(podpisy i funkcje w Komisji)

18) Organ przedstawiający wniosek Radzie Państwa

(nazwa organu)

29 maja 1964
(miejsowość i data)

(stanowisko służbowe lub funkcja)

[signature]
(podpis)

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr. I-69290

WARSZAWA

dn. 30 lipca 1964 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

odznaczony(a) został(a)

Ob. RUTA

Maria c. Józefa

KRZYŻEM WALECZNYCH

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 749-74-40

WARSZAWA

dn. 12 czerwca 1974 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 12 czerwca 1974 r.

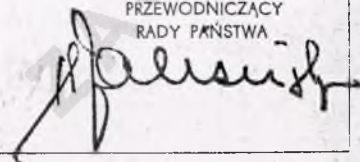
odznaczony (a) został (a)

Ob. RUTA

1/2/13
Maria c. Józefa

KRZYŻEM SREBRNYM
ORDERU VIRTUTI MILITARI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

J/2/14

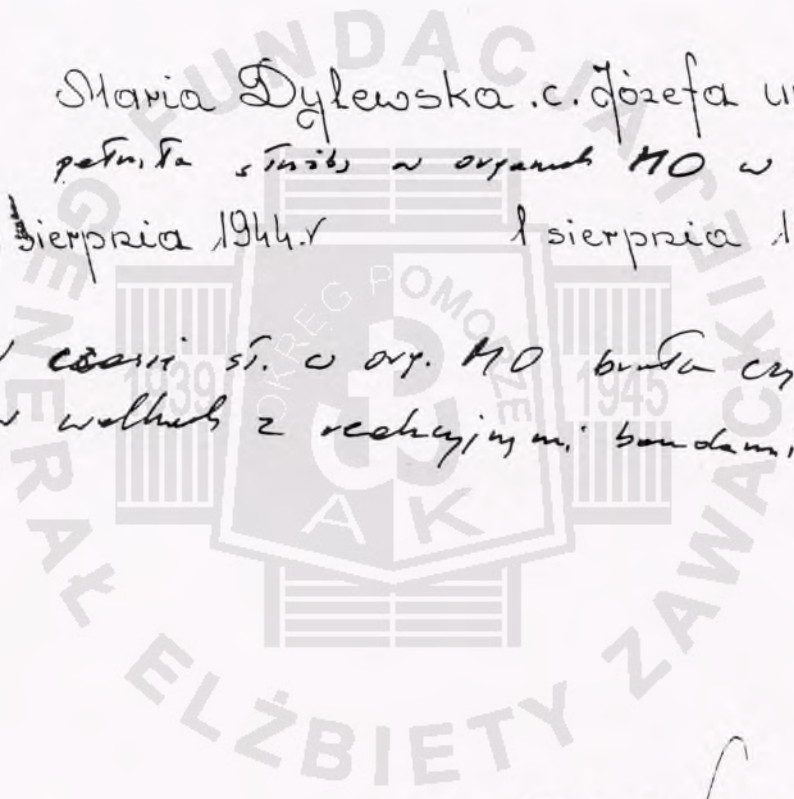
WONDA WOJEWÓDZKA
DZIEDZICZOŚCI OBYWATELSKIEJ
20-950 W ŁODZI
skryt poczt. 100
87 L dz.

J-992/1170/1-6

20 marca 1976v.

Stawia Dylewska c. Józefa ur. 7.04.1926v
pełniła służbę w organach MO w okresie
14 sierpnia 1944v 1 sierpnia 1945v

w czasie słu. w org. MO brała czynny udział
w walkach z reakcyjnymi bandami.

NAZELNIK PRZEDZIAŁU APOCENPOM
20/11/76

[Handwritten signature]

12/15

1. Nazwisko Ruta
Maria
2. Imię Dylewska
3. Nazwisko rodowe

RYSOPIS
Wzrost brędn
Ciężar ciała niebiesko
Oczy nie ma
Znaki szczególne

RP NFI

Nr ewid. 26040701469

[Signature]
Własnoręczny podpis

4. Imiona rodziców Jan Maria
5. Data urodzenia 04 kwietnia 1926r.
6. Miejsce urodzenia / miejscowość - gmina / Chomsk - 2522

7. Województwo
8. Stan cywilny meżatka
9. Organ wydający dowód osobisty Prezydent Miasta Chelma
2 07 24 Przewodniczący Miasta

[Signature]

29 sierpnia 1980r.
Data wydania

ZAMELDOWANIE /dokładny adres/
Chelma
ul. Fabryczna 9/4
rezydent stały
data 16.10.45 gaus
podpis

WYMELDOWANIE
mp. dnia podpis

ZAMELDOWANIE /dokładny adres/
mp. dnia podpis

WYMELDOWANIE
mp. dnia podpis

ZAMELDOWANIE /dokładny adres/
mp. dnia podpis

WYMELDOWANIE
mp. dnia podpis

ZAMELDOWANIE /dokładny adres/
mp. dnia podpis

WYMELDOWANIE
mp. dnia podpis

7866

St. Instruktor
Zarządu Okr. ZKRPiBWP
w Chełmie
[Signature]
Zdzisław Jachecki

IV Korespondencja
- listy z 2006 r.

Toruń 23 V 2006 r.

L.dz. 1342/E2/06

Pani Maria Ruta
ul.
22-100 Chełm

Szanowna Pani,

Dziękujemy za Pani list z 10 bm. i kserokopie Legitymacji Krzyża Walecznych z 1964 r., Krzyża Virtuti Militari z 1974 r. oraz Zaświadczenia z Polskiego Sztabu Partyzanckiego z 1944 r., a także za przesłany opis Pani uczestnictwa w bitwie w Lasach Janowskich – wykorzystamy go przy ostatecznym opracowaniu Pani biogramu do III tomu *Słownika Kobiet Odznaczonych Orderem Wojennym Virtuti Militari*.

Jeżeli posiada Pani informacje o innych żołnierzach-kobietach to prosimy o przesłanie ich naszego Archiwum Wojennej Służby Kobiet. Może zna Pani kombatantki, które mogłyby przesłać do nas swoje relacje ze służby wojennej. Celem naszego Archiwum jest gromadzenie materiałów dotyczących żołnierzy-kobiet czasu I i II wojny światowej i upamiętnianie ich wkładu w walk o niepodległość.

Załączamy zaproszenie na uroczystość otwarcia nowej siedziby Fundacji przy ul. Podmurnej 93, przekazanej nam przez przychylne naszej działalności władze Miasta Torunia.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

22.

11 zaproszenie na otwarcie 30 V 06

W. 37/06

bmr
Hecce
UM

Toruń 24 I 2006 r.

L.dz. 145 | E2 | 06

Kopia

Pani Maria Ruta

ul. I

Chełm 22-100

Szanowna Pani,

Fundacja „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek” w Toruniu przygotowuje do druku trzeci już tom *Słownika Biograficznego Kobiet Odznaczonych Orderem Wojennym Virtuti Militari* pod red. prof. Elżbiety Zawackiej. Przesyłamy Pani przygotowany projekt Pani biogramu do tego tomu z prośbą o wszelkie uwagi i uzupełnienia. Jednocześnie informujemy, że na podstawie już zgromadzonych przez nas materiałów została w naszym Archiwum założona teczka osobowa na Pani nazwisko o sygn. 3653/WSK. Będziemy wdzięczne jeżeli zechce Pani uzupełnić teczkę przysyłając nam dokumenty lub ich kserokopie związane z Pani działalnością a także fotografię z czasów wojny lub późniejszą. Prosimy w miarę możliwości o szybką odpowiedź.

Załączamy materiały informacyjne na temat naszej toruńskiej Fundacji oraz działającego w jej ramach Memoriału Generali Marii Wittek, którego celem jest gromadzenie i upamiętnianie wkładu kobiet w walkę o niepodległość.

Z wyrazami szacunku

D. Kromp

Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

Załącz.

- 1) Projekt biogramu M. Ruta do III tomu *Słownika Biograficznego Kobiet Odznaczonych Orderem Wojennym Virtuti Militari*
- 2) Ulotka informacyjna o Fundacji
- 3) Ulotka informacyjna o „Memoriale Generali Marii Wittek”
- 4) Informacja wydawnicza

✓ Muzeum up. informacja o wojnie

Prof. dr hab. Elżbieta Zawacka
87-100 Toruń, ul. Gagarina 136 m 26
tel. 056 / 65 17 344
e-mail: zawacka@wp.pl

N. 344 / 06

10. mar
1 teczka
UM

Toruń 29 III 2006 r.

kopie

L. dz. 563 / 12 / 06

Pani Maria Ruta
ul.
22-100 Chełm

Szanowna Pani,

Przepraszając za opóźnienie w odpowiedzi, spowodowane niedyspozycją Pani Profesor, dziękujemy za Pani list z 10 lutego br. i przesłaną fotografię oraz wyjaśnienia do Pani biogramu.

Informację na temat Pani udziału w walkach z „reakcyjnymi bandami” uzyskaliśmy od naszych współpracowników z Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Taka odręcznie napisana informacja figuruje na przesłanej przez nich kserokopii z Komendy Wojewódzkiej MO w Lublinie z datą 20 III 1976 r., podpisanej przez Naczelnika Wydziału (załączamy Pani ksero). Wyślemy do Urzędu ds. Kombatantów pismo z prośbą o dokładne wyjaśnienie tej sprawy. W ostatecznej wersji biogramu zamieścimy informację, że zaprzecza Pani udziałowi w walkach z „reakcyjnymi bandami”.

Jeśli posiada Pani jakieś dokumenty związane z Pani służbą wojskową (np. legitymacje odznaczeń) to będziemy wdzięczne, jeżeli zechce Pani przesłać do nas przynajmniej ich kserokopie. Zależy nam na wzbogaceniu Pani teczki archiwalnej (sygn. 3653/WSK). Materiały u nas zgromadzone są udostępniane jedynie w celach naukowych.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp

Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

kopie kon.
wydane do
Sulej 6 IV 06
NW. 1356/06
35341

niektóre z nich są już w archiwum!

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polskiej
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 27.02.2008
288/WSP-517/a

p. 37/06

Szanowna Pani,

Od M. Rute / UM /

Jestem kaskaderą i bardzo zdeterminowa
bo po tylu latach dowiedziałam się że pracuję
w Komendzie Dzielni Obywatelskiej
o charakterze sekretarki, bratai czynny udział
w walkach w realnym bandzoni.
Jest to dla mnie duże przeżycie miewane.
Roniem w tym czasie nie bratai udziału
w takich walkach.

Bratai udział w najniebezpiecznej bitwie
jednoczynnych oddziałów partyzanckich
w lasach Janowskich pod miastem Brańsk
z kolo Generala Goscinińskiego.
Sam było prowadzanie piktora.

Stoj stopień wyższy w szeregu

z wyrazami szacunku,

Chwała 10 II 2006m

Lucia Rute

Od M. Rute / UM /
wzięto 125 26

p. 344/06

b. nr
1 tekt
UM /

Stamowica 2012

Przepraszam za opóźnienie w odpowiedzi
spowodowane moją chorobą.
Dziękuję bardzo za pomoc w wyłączeniu
mojego imienia z listy i realizowaniu
bandami.

Z wyrazami szacunku

Janina Rute

Toruń 24 I 2006 r.

C.dz. 145 / E2 / 06

Pani Maria Ruta

ul.

Chełm 22-100

Szanowna Pani,

Fundacja „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek” w Toruniu przygotowuje do druku trzeci już tom *Słownika Biograficznego Kobiet Odznaczonych Orderem Wojennym Virtuti Militari* (litery P do Z) pod red. płk prof. Elżbiety Zawackiej. Przesyłamy Pani przygotowany projekt Pani biogramu do tego tomu z prośbą o wszelkie uwagi i uzupełnienia. Jednocześnie informujemy, że na podstawie już zgromadzonych przez nas materiałów została w naszym Archiwum założona teczka osobowa na Pani nazwisko o sygn. 3653/WSK. Będziemy wdzięczne jeżeli zechce Pani uzupełnić teczkę przysyłając nam dokumenty lub ich kserokopie związane z Pani działalnością a także fotografię z czasów wojny lub późniejszą. Nie mamy np. informacji dotyczącej Pani stopnia wojskowego.

Załączamy materiały informacyjne na temat naszej toruńskiej Fundacji oraz działającego w jej ramach Memoriału Generał Marii Wittek, którego celem jest gromadzenie i upamiętnianie wkładu kobiet w walkę o niepodległość.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp

Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

Zal.

- 1) Projekt biogramu M. Ruta do III tomu *Słownika Biograficznego Kobiet Odznaczonych Orderem Wojennym Virtuti Militari*
- 2) Ulotka informacyjna o Fundacji
- 3) Ulotka informacyjna o „Memoriale Generał Marii Wittek”
- 4) Informacja wydawnicza

Prof. dr hab. Elżbieta Zawacka
87-100 Toruń, ul. Gagarina 136 m 25
tel. 056 / 65 17 344
e-mail: zawacka@wp.pl

Toruń 29 III 2006 r.

L. d. 569/EZ/06

Kopia

Pani Maria Ruta
ul.
22-100 Chełm

Szanowna Pani,

Przepraszając za opóźnienie w odpowiedzi, spowodowane niedyspozycją Pani Profesor, dziękujemy za Pani list z 10 lutego br. i przesłaną fotografię oraz wyjaśnienia do Pani biogramu.

Informację na temat Pani udziału w walkach z „reakcyjnymi bandami” uzyskaliśmy od naszych współpracowników z Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Taka odręcznie napisana informacja figuruje na przesłanej przez nich kserokopii z Komendy Wojewódzkiej MO w Lublinie z datą 20 III 1976 r., podpisanej przez Naczelnika Wydziału (załączamy Pani ksero). Wyślemy do Urzędu ds. Kombatantów pismo z prośbą o dokładne wyjaśnienie tej sprawy. W ostatecznej wersji biogramu zamieścimy informację, że zaprzecza Pani udziałowi w walkach z „reakcyjnymi bandami”.

Jeśli posiada Pani jakieś dokumenty związane z Pani służbą wojskową (np. legitymacje odznaczeń) to będziemy wdzięczne, jeżeli zechce Pani przesłać do nas przynajmniej ich kserokopie. Zależy nam na wzbogaceniu Pani teczki archiwalnej (sygn. 3653/WSK). Materiały u nas zgromadzone są udostępniane jedynie w celach naukowych.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp

Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

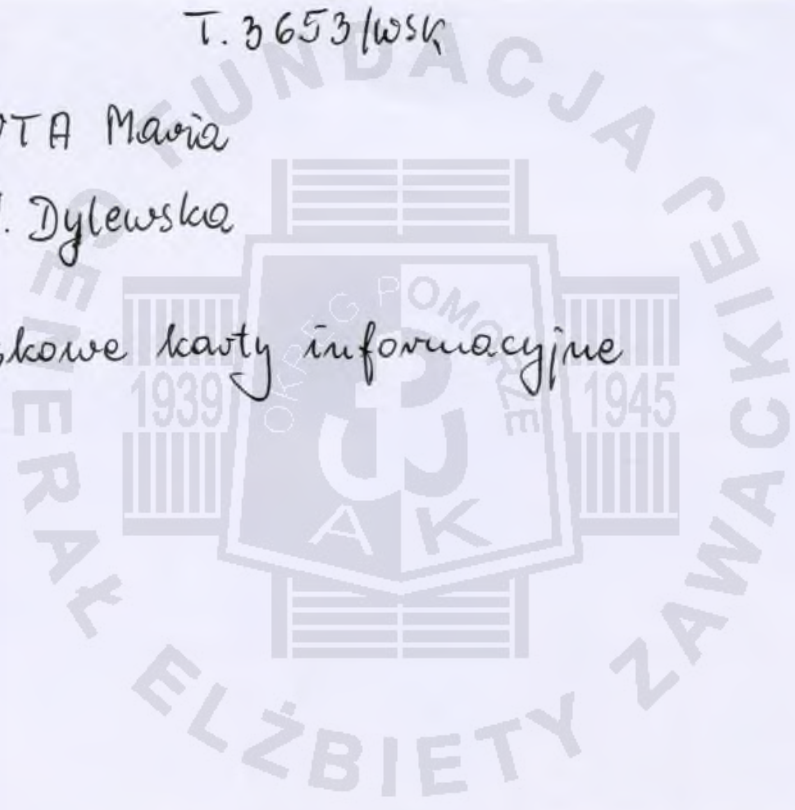
T. 3653/wsk

AL

RUTA Maria

z d. Dylewska

I Nazwiskowe karty informacyjne

i

RUTA

UM
Helina

AL
Maria²

un. 1928

1926²

1939

OKRĘG

MORZE

1945

AK

zob. "Epitafium", Ziel. Górn., s. 3

b.k. 105

1	Nazwisko	brak a Ruta	M. Karty 432
2	Imię	Maria	
3	Data ur./zmarł		1926 ^r
4	Stopień wojsk./tytuł	-	1945
5	Organizacja	-	
6	Pracodawca/org./jednostka	-	
7	Funkcja	-	
8	nr. przysięgi	-	
9	rodz. to	PRL 2	

Imię i nazwisko
4525

MS/45

Berta

Maria

S. Józefa

M. Malina

7 IV 1926

PA

J. W. P.

Am. Herman Sokoł

nr karty 432

Wzrost PRL 1 s. 75, PRL 2 (1974)

1. N

2. I, ps.

3. ur.

4. st.

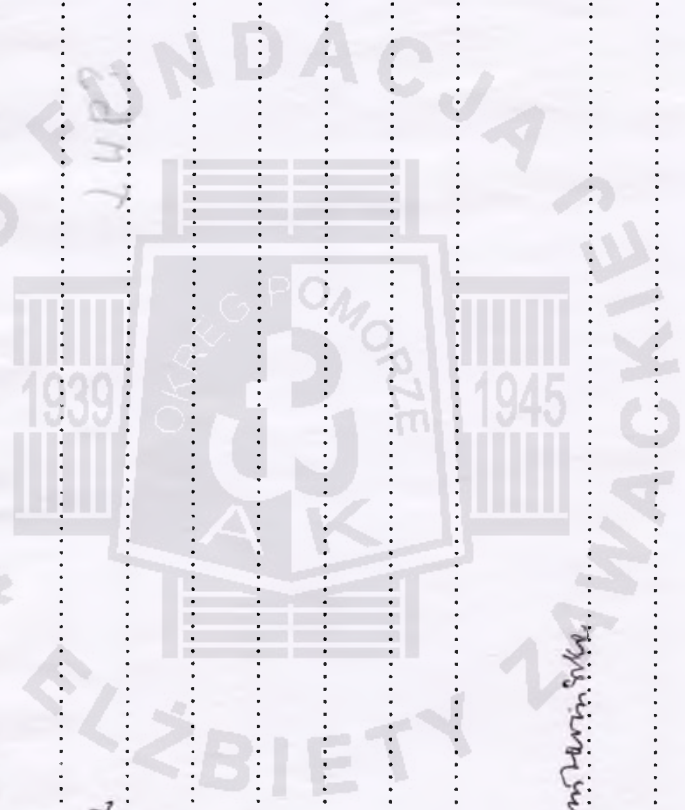
5. Org.

6. przydz.

7. funkcje

8. nr

9. źr.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

40/1-

1. Ruda, Maria, — 1 kwietnia, — 1 — 12.06.1974. 1 0-75

RUTA Maria

